

ข้อมูลพื้นฐาน
บรูไนดารุสซาลาม (Brunei Darussalam)

ชื่อทางการ เนการาบรูไนดารุสซาลาม

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ที่ตั้ง: ตั้งอยู่ที่ทิศตะวันออกเฉียงเหนือบนเกาะบอร์เนียว ในทะเลจีนใต้ แบ่งออกเป็น 4 เขต
คือ เขต Brunei-Muara เขต Belait เขต Temburong และเขต Tutong

พื้นที่: 5,765 ตารางกิโลเมตร เป็นผืนแผ่นดิน 5270 ตารางกิโลเมตร (พื้นที่ 70% เป็นป่า
เขตร้อน) และเป็นผืนน้ำ 500 ตารางกิโลเมตรโดย

ดินแดนอาณาเขต: รวม 381 กิโลเมตร มีดินแดนอาณาเขตติดกับประเทศมาเลเซียทั้งหมด

เขตชายฝั่ง: 161 กิโลเมตร

เมืองหลวง: บันดาร์เสรีเบกาวัน (Bandar Seri Begawan)

ภูมิอากาศ: อากาศโดยทั่วไปค่อนข้างร้อนชื้น มีปริมาณฝนตกค่อนข้างมาก และมี
อุณหภูมิลดลง โดยมียุณหภูมิเฉลี่ย 28 องศาเซลเซียส

ภูมิประเทศ: พื้นที่ชายฝั่งสูงชันเป็นภูเขาทางทิศตะวันออกเฉียง และเนินเขาต่ำทางทิศตะวันตก

ทรัพยากรธรรมชาติ: ปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ และไม้

ภัยธรรมชาติ: ไข้ฉุน ฝนน้ำท่วม และอุทกภัย

สิ่งแวดล้อม (ปัญหาปัจจุบัน): ควันจากไฟฟ้าในอินโดนีเซีย

สิ่งแวดล้อม (ความตกลงระหว่างประเทศ) : เป็นสมาชิกความหลากหลายทางชีวภาพ
 ความเสื่อมโทรมของพื้นที่ สิ่งมีชีวิตที่ใกล้
 สูญพันธุ์ การปรับตัวของสิ่งแวดล้อม
 ขยะอันตราย การปกป้องชั้นบรรยากาศ
 ภาวะมลพิษจากเรือ

เวลา: + 8 GMT

การเดินทาง (ทางอากาศ):

จากกรุงเทพฯ (BKK) ไปกรุงบันดาร์ เสรี เบกาวัน (BWN)

TG 427 11:45 – 15:40 ทุกวันอังคาร พฤหัสบดี อาทิตย์

จากกรุงบันดาร์ เสรี เบกาวัน (BWN) ไปกรุงเทพฯ (BKK)

TG 428 16:35 – 18:20 ทุกวันอังคาร พฤหัสบดี อาทิตย์

1.2 ประชากร

ประชากร: 374,577 คน (ประมาณการ ปี 2550)

โครงสร้างอายุ: 0-14 ปี : 27.8% (เพศชาย 53,512 เพศหญิง 50,529)

15-64 ปี : 69 % (เพศชาย 130,134 เพศหญิง 128,488)

65 ปี และสูงกว่า : 3.1% (เพศชาย 5,688 เพศหญิง 6,226)

อัตราการเติบโตของประชากร: 1.81% ต่อปี (ประมาณการ ปี 2550)

สัญชาติ: ชาวบรูไน (Bruneian)

กลุ่มชนพื้นเมือง: มาเลย์ 67% จีน 15% ชาวพื้นเมือง 6% อื่นๆ 12%

ศาสนา: ศาสนาประจำชาติ คือ อิสลาม 67% และศาสนาอื่น ได้แก่ พุทธ 13% คริสต์ 10%
 และอื่นๆ 10%

ภาษา: ภาษามลายู (Malay หรือ Bahasa Melayu) เป็นภาษาราชการ รองลงมาเป็น
 ภาษาอังกฤษ และจีน

การศึกษา: 92.7% ของประชากรทั้งหมดอ่านออกเขียนได้

1.3 รัฐบาล

รูปแบบการปกครอง: สมบูรณาญาสิทธิราช

เขตการปกครอง: แบ่งเป็น 4 เขต คือ Brunei-Muara, Belait, Temburong, Tutong

รัฐธรรมนูญ: 29 กันยายน 2502 (แก้ไขล่าสุดเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2527)

ระบบกฎหมาย: ใช้หลักกฎหมายอังกฤษ สำหรับชาวมุสลิม ใช้ Islamic Shari'a law แทน
 กฎหมายแพ่งในหลายสาขา

ฝ่ายบริหาร:

ประมุขของรัฐ สมเด็จพระราชาธิบดีฮัจญี ฮัสซานัล โบลเกียห์ มูอิซ ซัดดิน วัตเตาะห์ (His Majesty Paduka Seri Baginda Sultan Haji Hassanal Bolkiah u'izzaddin

Waddaulah) ทรงเป็นประมุขของประเทศ ตั้งแต่วันที่ 5 ตุลาคม 2510
หัวหน้ารัฐบาล สมเด็จพระราชาธิบดีทรงดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
 และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
คณะรัฐมนตรี แต่งตั้งและเป็นประธานโดยสมเด็จพระราชาธิบดี
การเลือกตั้ง ไม่มี สมเด็จพระราชาธิบดีสืบทอดตามตระกูล

ฝ่ายนิติบัญญัติ:

สภานิติบัญญัติบรูไน (Brunei Legislative Council: Legco) ประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2547 ในรอบ 20 ปี มีสมาชิก 21 คนซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยสุลต่าน รัฐธรรมนูญที่ผ่านการแก้ไขกำหนดให้มีสมาชิกสภา 45 คน (มาจากการเลือกตั้ง 15 คน) และเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2548 สุลต่านได้ยกเลิกสภาเดิม และแต่งตั้งสภาใหม่โดยมีสมาชิก 29 คน

ฝ่ายตุลาการ:

รัฐธรรมนูญระบุให้อำนาจตุลาการอยู่ภายใต้การดูแลของศาลฎีกา โดยผู้พิพากษาทำสัตย์ปฏิญาณกับสมเด็จพระราชาธิบดีในช่วงเวลา 3 ปี และให้คณะกรรมการสภาองคมนตรี (Judicial Committee of Privy Council) ในกรุงลอนดอน ทำหน้าที่ศาลสูงสุดสำหรับคดีทางแพ่ง ส่วน Shariah court ดูแลกฎหมายอิสลาม (2006)

1.4 การเป็นสมาชิกในองค์การระหว่างประเทศ: ADB, APEC, APT, ARF, ASEAN, C, EAS, G-77, IBRD, ICAO, ICRM, IDB, IFRCs, IMF, IMO, Interpol, IOC, ISO (correspondent), ITU, NAM, OIC, OPCW, UN, UNCTAD, UNESCO, UNWTO, UPU, WCO, WHO, WIPO, WMO, WTO

1.5 การจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรี

(1) Japan-Brunei Economic Partnership Agreement (สองฝ่ายอยู่ระหว่างการให้สัตยาบัน)

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและการค้าของบรูไนและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่นได้เห็นชอบในหลักการพื้นฐานของ BJEPA ครอบคลุมการเปิดเสรีการค้า การลงทุนและบริการ รวมถึงความร่วมมือด้านพลังงานและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยได้เริ่มการเจรจาเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2549 ณ กรุงโตเกียว ประเทศกาตาร์ และสองฝ่ายได้ลงนามเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2550 แต่ยังไม่ผลใช้บังคับ เนื่องจากสองฝ่ายอยู่ระหว่างการให้สัตยาบัน

(2) Trans-Pacific Strategic Economic Partnership Agreement (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

- ริเริ่มจากการเจรจาระหว่างประธานาธิบดีชิลี นายกรัฐมนตรีนิวซีแลนด์และสิงคโปร์เพื่อจัดทำความตกลง The Pacific Three Closer Economic Partnership (P3 CEP) ในระหว่างประชุมผู้นำเอเปค ในปี 2545 และต่อมา บรูไนได้ขอเข้าร่วมการเจรจาก่อนการเจรจาจบสุดท้ายในเดือนเมษายน 2548

- ในการประชุมเอเปค ณ เมืองเจจู สาธารณรัฐเกาหลี เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2548 รัฐมนตรีเศรษฐกิจของซิติ นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ และบรูไน ได้ประกาศสรุปผลการเจรจา โดยได้มีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2549

(3) United States-Brunei Free Trade Area (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

- ผู้นำทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในกรอบความตกลงการค้าและการลงทุน (US-Brunei Trade and Investment Framework Agreement: TIFA) เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2545 และได้จัดตั้ง Joint Council เพื่อศึกษาแนวทางการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน รวมถึงสาขาอื่น เช่น ทรัพย์สินทางปัญญา เทคโนโลยีสารสนเทศ นโยบายเทคโนโลยีชีวภาพ การท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของวิสาหกิจขนาดกลางและเล็กในทางการค้าและการลงทุน และการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2550 สหรัฐฯ กับบรูไนได้มีการประชุมภายใต้ TIFA โดยมุ่งเน้นประเด็นเรื่อง (1) การช่วยเหลือบรูไนให้มีเศรษฐกิจที่หลากหลาย (2) การปรับปรุงการเปิดตลาดและการอำนวยความสะดวกทางการค้า (3) การเสริมสร้างการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาให้มีความเข้มงวดยิ่งขึ้น และ (4) มาตรการที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างทั้งสองประเทศ

2. ข้อมูลเศรษฐกิจ

2.1 ภาพรวม:

ระบบเศรษฐกิจของบรูไนเป็นแบบตลาดเสรี ภายใต้การดูแลของรัฐ รายได้หลักของประเทศมาจากน้ำมัน ประมาณ 48% และก๊าซธรรมชาติ ประมาณ 43% นับเป็นประเทศผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่อันดับ 4 ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รองจากอินโดนีเซีย เวียดนาม และมาเลเซีย คือประมาณ 2 แสนบาร์เรลต่อวัน และผลิตก๊าซธรรมชาติได้มากเป็นอันดับ 4 ของโลก คือประมาณ 1.2 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน โดยมีบริษัทปิโตรเลียมแห่งชาติ (Brunei National Petroleum Company Sedirian Berhad หรือ Petroleum Brunei) ซึ่งจัดตั้งเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2544 เป็นหน่วยงานกำหนดนโยบายน้ำมันและก๊าซ โดยมุ่งเน้นสร้างความมั่งคั่งด้วยการนำรายได้จากน้ำมันไปลงทุนในต่างประเทศ หรือร่วมทุนกับต่างประเทศ โดยดำเนินการผ่าน Brunei Investment Agency (BIA) ในรูปการถือหุ้นหรือซื้อพันธบัตรในยุโรป สหรัฐฯ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และเวียดนาม โดยส่วนใหญ่อาศัยผู้เชี่ยวชาญจากสิงคโปร์เป็นผู้ให้คำปรึกษา

เนื่องจากสินค้าส่งออกหลักของบรูไน คือ น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ (ส่งออกถึงร้อยละ 90 ของการส่งออกทั้งหมด) ทำให้บรูไนมีดุลการค้าเกินดุลมาโดยตลอด สินค้าส่วนใหญ่ส่งออกไปยังญี่ปุ่น อังกฤษ ไทย สิงคโปร์ ไต้หวัน สหรัฐฯ ฟิลิปปินส์ และสาธารณรัฐเกาหลี ตามลำดับ ในขณะที่สินค้านำเข้าส่วนใหญ่มาจากสิงคโปร์ อังกฤษ สหรัฐฯ และมาเลเซีย โดยเป็นสินค้าประเภทเครื่องจักรอุตสาหกรรม รถยนต์ เครื่องมือ เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ และสินค้าเกษตร เช่น ข้าวและผลไม้

บรูไนมีอุตสาหกรรมอื่นนอกเหนือจากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติอยู่บ้าง ได้แก่ การผลิตอาหาร เครื่องมือ และเสื้อผ้า เพื่อส่งออกไปยังประเทศในยุโรปและอเมริกา ทั้งนี้ รัฐบาลบรูไนมุ่งที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและผลิตเครื่องตีม เสื้อผ้าและสิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์ที่ทำจากไม้ วัสดุก่อสร้างที่ไม่ใช่โลหะ กระจกรถยนต์ เป็นต้น แต่ยังคงประสบอุปสรรคด้านการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะช่างฝีมือ ซึ่งต้องอาศัยแรงงานจากต่างประเทศเป็นหลัก และตลาดภายในประเทศที่มีขนาดเล็ก

นโยบายต่างประเทศ

มีเป้าหมายหลักในการส่งเสริมผลประโยชน์ของประเทศ อันได้แก่ การคงไว้ซึ่งอธิปไตย อีสราภาพและบูรณภาพทางดินแดน การเสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและสังคม การรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางการเมือง วัฒนธรรมและศาสนา รวมทั้งการส่งเสริมสันติภาพ ความมั่นคง เสถียรภาพและความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาคและในโลก

ทั้งนี้ ในการดำเนินการตามนโยบายต่างประเทศ รัฐบาลบรูไนใช้กลไกในการเจรจาทั้งในระดับภูมิภาคและพหุภาคีเป็นเครื่องมือสำคัญ โดยสนับสนุนความร่วมมือในทุกสาขา โดยเฉพาะ การเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการศึกษา การอนุรักษ์และปกป้องสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม นอกจากนี้ ยังใช้โอกาสและสิ่งท้าทายจากกระแสโลกาภิวัตน์ โดยการส่งเสริมความร่วมมือทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองและเสริมสร้างความมั่นคงและผลประโยชน์ทางการเมืองและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในอาเซียน ซึ่งถือเป็นแกนหลักของนโยบายต่างประเทศของบรูไน รวมทั้งความร่วมมือในกรอบอื่นๆ ได้แก่ Brunei Indonesia Malaysia Philippines – East ASEAN Growth Area (BIMP-EAGA) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) การประชุมเอเชีย-ยุโรป (ASEM) กลุ่มประเทศในเครือจักรภพ องค์การการประชุมอิสลาม และองค์การสหประชาชาติ และการสร้างความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคีกับประเทศต่างๆ ทั้งในทางการค้า การลงทุน และทางทหาร โดยหลักการการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่ การเคารพอธิปไตย อีสราภาพและบูรณภาพทางดินแดนของประเทศต่างๆ การยอมรับความเท่าเทียมกัน การไม่ยุ่งเกี่ยวในกิจการภายในประเทศซึ่งกันและกัน การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

2.2 ดัชนีเศรษฐกิจ

- ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจต่าง ๆ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

GDP Official Exchange Rate: 12.52 พันล้านเหรียญสหรัฐ (ประมาณการปี 2550)

GDP Real Growth Rate: 0.4% (ประมาณการปี 2548)

GDP Per Capita : 33,600 เหรียญสหรัฐ ต่อปี (ประมาณการปี 2548)

GDP by Sector: เกษตร: 0.9% (ประมาณการปี 2548)

อุตสาหกรรม: 71.6%

บริการ: 27.5%

กำลังคน: จำนวน 180,400 คน (ประมาณการปี 2549)

สาขาเกษตร: 2.9%

สาขาอุตสาหกรรม: 61.1%

สาขารบริการ: 36% (ประมาณการปี 2546)

อัตราการว่างงาน: 4.0% (2549)

จำนวนประชากรที่ต่ำกว่าเส้นความยากจน: NA

รายได้ครัวเรือนหรือการบริโภค: ต่ำสุด 10%: NA

สูงสุด 10%: NA

อัตราเงินเฟ้อ: 1.1% (2548)

งบประมาณ: รายได้: 3.765 พันล้านเหรียญสหรัฐ

รายจ่าย: 4.815 พันล้านเหรียญสหรัฐ (2547)

- สาขาการผลิตที่สำคัญ

สินค้าเกษตร: ข้าว ผัก ผลไม้ ไม้ โค กระบือ แพะ ไช้

สินค้าอุตสาหกรรม: ปิโตรเลียม การกลั่นปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ เหลว การก่อสร้าง

- การค้าระหว่างประเทศ

การส่งออก: 6,767 พันล้านเหรียญสหรัฐ f.o.b. (ปี 2549)

สินค้าส่งออก: น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ ปิโตรเลียมกลั่น เสื้อผ้า

ตลาดส่งออกสำคัญ: ญี่ปุ่น 30.5% อินโดนีเซีย 19.9% เกาหลีใต้ 14.9% ออสเตรเลีย 11.5%
สหรัฐอเมริกา 7%

การนำเข้า: 2 พันล้านเหรียญสหรัฐ c.i.f. (ปี 2549)

สินค้านำเข้า: เครื่องจักรและอุปกรณ์การขนส่ง สินค้าอุตสาหกรรม อาหาร เคมีภัณฑ์

แหล่งนำเข้าสำคัญ: สิงคโปร์ 31.4% มาเลเซีย 18.9% สหราชอาณาจักร 8% ญี่ปุ่น 5.5%

จีน 5.4 % ไทย 4.5% (ประมาณการปี 2549)

- ข้อมูลอื่น ๆ

ดุลบัญชีเดินสะพัด (Current Account Balance): 4 พันล้านเหรียญสหรัฐ (2548)

ดุลการชำระเงิน (Balance of Payment): 161 ล้านเหรียญสหรัฐ (2548)

เงินสำรองเงินตราต่างประเทศ: 494.0 ล้านเหรียญสหรัฐ (2548)

หนี้จากต่างประเทศ : 0

สกุลเงิน (รหัสย่อ): ดอลลาร์บรูไน (Bruneian Dollar -- BND)

อัตราการแลกเปลี่ยน: 1.558 ดอลลาร์บรูไน / 1 ดอลลาร์สหรัฐ (2549)

หรือ ประมาณ 22.98 บาท / 1 ดอลลาร์บรูไน

ปีงบประมาณ: 1 เมษายน – 31 มีนาคม

2.3 การจ้างแรงงานต่างชาติ

บรูไนเป็นประเทศที่ขาดแคลนแรงงาน เนื่องจากมีประชากรน้อย จึงต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาติ ทั้งในภาคเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก แรงงานส่วนใหญ่มาจากประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ไทย อินเดีย และ บังคลาเทศ โดยภาคเอกชนเป็นแหล่งการจ้างงานส่วนใหญ่ ส่วนที่เหลือเป็นการจ้างงานในภาครัฐบาล

หน่วยงานที่บริหารการจ้างแรงงานต่างชาติ คือ กรมแรงงาน โดยจะกำหนดเงื่อนไขจำนวนตำแหน่ง และสัญชาติแรงงานต่างชาติโดยรวม (Labour Quota) และให้นายจ้างแต่ละรายพิจารณาในรายละเอียดว่าจะจ้างแรงงานต่างชาติในแต่ละตำแหน่งจำนวนเท่าใด ตามโควตาที่ได้รับอนุญาต ทั้งนี้ นายจ้างส่วนใหญ่จะจ้างแรงงานจากประเทศต่างๆ ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน เพื่อป้องกันการรวมตัวเพื่อต่อรองเรียกร้องผลประโยชน์ และจะพิจารณาจากข้อเด่น ข้อด้อยของแรงงานจากที่ทำงานหรือเคยทำงานร่วมกันมาก่อน ทั้งนี้ ตามแผนพัฒนาประเทศ ฉบับที่ 8 (2544-2548) บรูไนได้วางแผนการจ้างแรงงานต่างชาติไว้ไม่เกินจำนวน 1 ใน 3 ของกำลังแรงงานทั้งหมด เพื่อเปิดโอกาสให้คนท้องถิ่นที่ว่างงานกว่า 10,000 คน มีงานทำ

ค่าจ้าง

บรูไนไม่ได้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ค่าจ้างในแต่ละสาขาอาชีพเป็นไปตามความต้องการของตลาด โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ยังคงอัตราเดิม คือ ค่าจ้างแรงงานไร้ฝีมือ วันละ 18 เหรียญ บรูไน และแรงงานกึ่งฝีมือวันละ 20 – 23 เหรียญ บรูไน¹

จำนวนแรงงานต่างชาติในบรูไน

ลำดับ	ประเทศ	ปี 2546		ปี 2547		ปี 2548		ปี 2549	
		ภาคเอกชน	คนใช้	ภาคเอกชน	คนใช้	ภาคเอกชน	คนใช้	ภาคเอกชน	คนใช้
1	ไทย	7,973	198	6,984	142	6,356	100	8,466	-
2	บังคลาเทศ	2,905	29	3,708	60	4,944	58	6,256	-
3	อินโดนีเซีย	18,905	20,504	19,419	14,741	21,198	13,866	21,528	-
4	อินเดีย	6,499	246	6,500	180	7,287	227	8,420	-
5	มาเลเซีย	16,817	153	16,472	188	15,833	151	14,705	-
6	ฟิลิปปินส์	12,083	3,640	13,135	2,996	13,915	3,151	15,225	-
7	อื่นๆ	2,939	66	3,008	74	3,062	57	2,634	-
	รวม	68,121	24,836	69,226	18,381	72,595	17,610	77,234	-
	รวมทั้งหมด	92,957 คน		87,607 คน		90,205 คน		77,234 คน	

ที่มา: ข้อมูลจาก กระทรวงแรงงาน

¹ ข้อมูลจาก Industrial Planning and Promotion Division, Ministry of Industry and Primary Resources

แนวโน้มความต้องการจ้างแรงงานต่างชาติ

จากข้อมูลจำนวนแรงงานต่างชาติในประเทศบรูไน ปี 2549 ของกรมแรงงานบรูไน มีแรงงานต่างชาติทำงานอยู่ในประเทศบรูไนในภาคเอกชน รวมทั้งสิ้น 77,234 คน

แรงงานต่างชาติที่มีจำนวนมากที่สุดคือแรงงานจากประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งมีจำนวนถึง 21,528 คน แรงงานจากประเทศฟิลิปปินส์ตามมาเป็นอันดับที่สอง มีจำนวนทั้งสิ้นรวม 15,225 คน แรงงานจากประเทศมาเลเซียตามมาเป็นอันดับที่สาม มีจำนวนรวม 14,705 คน แรงงานจากประเทศไทยเป็นลำดับที่สี่ มีจำนวน 8,466 คน แรงงานจากประเทศอินเดียเป็นลำดับที่ห้า มีจำนวน 8,420 คน และแรงงานจากประเทศบังคลาเทศ เป็นลำดับที่หก มีจำนวน 6,256 คน

ในห้วงระยะเวลา 4 ปีที่ผ่านมา มีความต้องการจ้างแรงงานไทยผ่านสำนักงานแรงงานในประเทศบรูไน ดังนี้

พ.ศ. 2545 มีความต้องการจ้างแรงงานไทยผ่านสำนักงาน 7,209 คน

พ.ศ. 2546 มีความต้องการจ้างแรงงานไทยผ่านสำนักงาน 5,646 คน

พ.ศ. 2547 มีความต้องการจ้างแรงงานไทยผ่านสำนักงาน 8,434 คน

พ.ศ. 2548 มีความต้องการจ้างแรงงานไทยผ่านสำนักงาน 6,593 คน

แนวโน้มความต้องการจ้างแรงงานไทยในประเทศบรูไนในห้วงปี 2549 –2551 จะมีปริมาณที่ไม่แตกต่างกันมากนัก การจ้างงานจะเป็นไปตามตามสภาวะการณ์การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศบรูไน คาดว่ามีแนวโน้มความต้องการจ้างงาน ประมาณ 6,500 – 7,000 คน แยกเป็น

- ภาคก่อสร้าง ร้อยละ 60 ในตำแหน่งกรรมกร และช่างฝีมือ
- ภาคเหมืองแร่และการผลิต ร้อยละ 20 ในตำแหน่งช่างเย็บผ้า และคนงานในโรงงาน
- ภาคการขายส่งขายปลีก ร้อยละ 5 ตำแหน่งพนักงานขายสินค้า, เก็บของจัดของ
- ภาคบริการชุมชน ร้อยละ 5 ตำแหน่งคนงานทำความสะอาด, ช่างซ่อมรถยนต์
- ส่วนที่เหลือเป็นตำแหน่งงานที่กระจายไปตามภาคอุตสาหกรรมอื่นๆ

ความต้องการจ้างแรงงานไทยในประเทศบรูไนในห้วงปี 2549 –2551 มีแนวโน้มที่จะมีปริมาณลดลง ทั้งนี้สาเหตุจากปัจจัยต่างๆหลายประการคือ

1. ปัจจัยด้านระดับอัตราค่าจ้างและรายได้ ระดับอัตราค่าจ้างและรายได้ ของแรงงานต่างชาติที่ได้รับในประเทศบรูไน

2. ปัจจัยด้าน Labour Supply ถึงแม้ว่าจ้างบรูไนจำนวนมากจะพึงพอใจในฝีมือการทำงานของแรงงานไทย และต้องการจ้างแรงงานไทยจำนวนมาก แต่จำนวนแรงงานไทยที่ต้องการเดินทางมาประเทศบรูไนกลับมีปริมาณลดลง สาเหตุที่ทำให้มีผู้ต้องการเดินทางมาทำงานประเทศบรูไนลดน้อยลง เนื่องจากรายได้ที่ได้รับอยู่ระหว่าง 18 – 20 เหรียญต่อวัน การให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลาลดลงหรือไม่มีการทำงานล่วงเวลา ปัญหาการจ่ายค่าจ้างล่าช้า แรงงานไทยต้องการออกไปทำงานในประเทศเกาหลี อิสราเอล หรือประเทศอื่น ซึ่งคาดว่าจะได้รับค่าจ้างสูงกว่า

3. การสิ้นสุดของ Multi Fiber Agreement ณ วันสิ้นปี 2004 ซึ่งมีผลให้ระบบโควตาในการส่งสินค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป สิ้นสุดลง ได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปของประเทศบรูไน ซึ่งเกิดจากนักลงทุนต่างชาติเข้ามาประกอบ

กิจการอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่ออาศัยโควตาของประเทศบรูไน ในการส่งสินค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปไปยังตลาดสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป อาจเคลื่อนย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่มีแหล่งค่าจ้างแรงงาน และวัตถุดิบราคาถูก อาทิ จีน อินเดีย บังคลาเทศ เนื่องจากไม่จำเป็นต้องอาศัยโควตาของประเทศบรูไน ซึ่งได้ส่งผลให้การจ้างแรงงานในอุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าของบรูไน ซึ่งใช้แรงงานต่างชาติเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งแรงงานไทยด้วย

3. การเมืองและสังคม:

ความเป็นมา : บรูไนรุ่งเรืองและเป็นที่รู้จักมากขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 15 และ 16 เมื่อได้ครอบครองพื้นที่ส่วนใหญ่ของเกาะบอร์เนียวและส่วนหนึ่งของหมู่เกาะซูลู (Sulu) มีชื่อเสียงทางการค้า สินค้าส่งออกที่สำคัญในสมัยนั้น ได้แก่ การบูร พริกไทย และทองคำ หลังจากคริสต์ศตวรรษที่ 15 บรูไนเริ่มเสื่อมอำนาจลง ในขณะที่สเปนและดัตช์ได้แผ่อำนาจเข้ามาจนทำให้บรูไนต้องเสียดินแดนและเสื่อมลงมากจนถึงสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 19

ในปี 2431 (ค.ศ. 1888) บรูไนได้ยินยอมอยู่ภายใต้อารักขาของอังกฤษ เนื่องจากความกังวลว่าจะต้องเสียดินแดนต่อไปอีก ต่อมา ในปี 2449 (ค.ศ. 1906) บรูไนได้ลงนามในสนธิสัญญากับอังกฤษ ยินยอมอยู่ภายใต้อารักขาของอังกฤษอย่างเต็มรูปแบบ

ในปี 2472 (ค.ศ. 1929) บรูไนสำรวจพบน้ำมันและก๊าซธรรมชาติที่เมือง Seria ทำให้บรูไนมีฐานะมั่งคั่งขึ้นในเวลาต่อมา ในปี 2505 (ค.ศ. 1962) บรูไนได้จัดการเลือกตั้ง โดยพรรคประชาชนบอร์เนียว (Borneo People's Party) ได้รับชัยชนะอย่างท่วมท้น แต่ถูกกีดกันไม่ให้จัดตั้งรัฐบาล และได้มีความพยายามที่จะยึดอำนาจจากสุลต่านในเวลาต่อมา แต่สุลต่านทรงได้รับความช่วยเหลือจากกองทหารกูรข่าของอังกฤษที่ส่งตรงมาจากสิงคโปร์ หลังจากนั้น บรูไนมีการประกาศภาวะฉุกเฉินโดยต่ออายุทุก ๆ 2 ปี เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

หลังจากอยู่ภายใต้อารักขาของอังกฤษมานานถึง 95 ปี บรูไนได้รับเอกราช เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2527 (ค.ศ. 1984)

การเมืองการปกครอง

รัฐธรรมนูญปัจจุบันซึ่งแก้ไขล่าสุดเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2527 กำหนดให้สุลต่านทรงเป็นอธิปัตย์ คือ เป็นทั้งประมุขของประเทศ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นชาวบรูไนมีเชื้อสายมาเลย์โดยกำเนิด และจะต้องเป็นมุสลิมนิกายสุหนี่

นโยบายหลักของประเทศ ได้แก่ การสร้างความเป็นปึกแผ่นภายในชาติ และดำรงความเป็นอิสระของประเทศ บรูไนมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับสิงคโปร์ แม้ว่าจะถูกโอบล้อมโดยมาเลเซียและอินโดนีเซียซึ่งเป็นประเทศมุสลิมขนาดใหญ่ทางตอนใต้ เนื่องจากมีสถานะที่คล้ายคลึงกันกับสิงคโปร์ หลายประการ เช่น การเป็นประเทศขนาดเล็ก และมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมุสลิมขนาดใหญ่

นับจากการพยายามยึดอำนาจเมื่อปี 2505 รัฐบาลได้ประกาศกฎอัยการศึก ยังผลให้ไม่มีการเลือกตั้ง รวมทั้งบทบาทพรรคการเมืองได้ถูกจำกัดลงอย่างมาก จนปัจจุบัน พรรคการเมือง Parti Perpaduan Kebangsaan Brunei (PPKB) และ Parti Kesedaran Rakyat (PAKAR) ไม่มีบทบาททางการเมืองมากนัก เนื่องจากถูกรัฐบาลควบคุมด้วยมาตรการต่างๆ เช่น กฎหมาย Internal Security Act (ISA) ซึ่งห้ามชุมนุมทางการเมือง และอาจถูกถอดถอนจากการจดทะเบียนเป็นพรรคการเมืองได้ ตลอดจนห้ามข้าราชการ ซึ่งมีจำนวนกว่าครึ่งของประชากรทั้งหมด เป็นสมาชิกพรรคการเมือง นอกจากนี้ รัฐบาลยังเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการเลือกตั้ง เนื่องจากประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นหรือขอความช่วยเหลือจากข้าราชการของสุลต่านได้อยู่แล้ว

4. นโยบายเศรษฐกิจ

ปัจจุบัน รัฐบาลกำลังพยายามพัฒนาภาคเศรษฐกิจอื่นเพื่อเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจที่พึ่งพาน้ำมันและก๊าซเป็นหลักไปสู่โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่มีความหลากหลายมากขึ้น เนื่องจากมีการคาดการณ์ว่า ปริมาณน้ำมันสำรองที่ยืนยันแล้ว (proven reserve) ของบรูไนจะหมดลงในราวปี 2558 ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจถดถอยในเอเชียตั้งแต่ปี 2543 ทำให้บรูไนเร่งปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และใช้มาตรการต่างๆ เพื่อสร้างความหลากหลายทางเศรษฐกิจ ได้แก่

(1) จัดตั้งสภาที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจ นำโดยเจ้าชายโมฮาเหม็ด โบลเกียห์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ โดยมีแนวทางในการส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีบทบาทมากขึ้นในการพัฒนาเศรษฐกิจ

(2) ปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ จากเดิมที่เน้นนโยบายการให้สวัสดิการ มาเป็นการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศและการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น และมีการขยายฐานการจัดเก็บภาษี

(3) ปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การลงทุนในต่างประเทศของ BIA โดยหันมาลงทุนในธุรกิจด้านใหม่ๆ ที่มีความเสี่ยงต่ำ เช่น การซื้อหุ้นในกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคม หรือธุรกิจสายการบิน

(4) ตามแผนพัฒนาประเทศฉบับที่ 8 (The Eighth National Development Plan: 8th NDP) ซึ่งดำเนินการระหว่างปี 2544-2548 รัฐบาลบรูไนได้ตั้งเป้าหมายอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ที่ 5-6% โดยเน้นการสร้างสมดุลของงบประมาณให้ดีขึ้น และกำหนดมาตรการในการพัฒนาและฟื้นฟูเศรษฐกิจแบบยั่งยืน สร้างการขยายตัวและความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซ รวมทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่างๆ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งอุตสาหกรรมขนาดกลางและเล็ก ขยายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน แปรรูปรัฐวิสาหกิจบางกิจการ และสร้างความแข็งแกร่งในระบบการเงินและการคลัง นอกจากนี้ ยังยึดแนวคิดของระบบธรรมาภิบาล (Good Governance) และมุ่งเน้นการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของภาคเอกชน

(5) ส่งเสริมการลงทุนร่วมกับต่างชาติ สนับสนุนการเปิดเสรีการค้า และสร้างบรรยากาศการลงทุนที่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อนักลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศ

(6) พัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางการค้าและการท่องเที่ยว (Service Hub for Trade and Tourism – SHuTT 2003 Vision) และตั้งเป้าหมายในการเป็นศูนย์กลางการขนถ่ายสินค้าที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นเป้าหมายหนึ่งในโครงการความร่วมมือของกลุ่ม Brunei Indonesia Malaysia Philippines – East ASEAN Growth Area (BIMP-EAGA)

(7) สร้างความเข้มแข็งของระบบการเงิน เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศและเอื้ออำนวยต่อโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสาธารณูปโภคพื้นฐาน และกำหนดแผนพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางด้านการเงินระหว่างประเทศ (Brunei International Financial Center: BIFC) เพื่อพัฒนาการให้บริการทางการเงินระหว่างประเทศ กระจายความหลากหลายทางเศรษฐกิจ และสร้างโอกาสในการทำงานให้กับประชาชน

นอกจากนี้ รัฐบาลยังส่งเสริมการพัฒนาของภาคเอกชนซึ่งถือเป็นแกนหลักในการบรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยได้ออกกฎหมาย Investment Incentive Act (1975) และได้จัดตั้งกระทรวงอุตสาหกรรมและทรัพยากรพื้นฐาน (Ministry of Industry and Primary Resources) ในปี 2532 ทั้งนี้ รัฐบาลมีเป้าหมายที่จะดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ โดยการให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนแก่ธุรกิจตลอดทั้งวงจร ตั้งแต่ช่วงเริ่มจัดตั้ง ช่วงการเจริญเติบโต ช่วงอิ่มตัว และช่วงขยายงาน โดยกิจกรรมทางอุตสาหกรรม สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

- (1) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางอาหารแห่งชาติ
- (2) อุตสาหกรรมสำหรับตลาดภายในประเทศ
- (3) อุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรภายในประเทศ และ
- (4) อุตสาหกรรมเพื่อตลาดส่งออก

นโยบายอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องกำลังคน การเป็นเจ้าของกิจการ การสนับสนุนของรัฐบาล และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ยังคงเปิดและยืดหยุ่นสำหรับกิจกรรมทางอุตสาหกรรมทุกประเภท และยังคงใช้แนวทางในการจัดการที่เป็นไปได้ นโยบายเรื่องการเป็นเจ้าของกิจการอนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นได้ 100% ถือหุ้นส่วนใหญ่ และถือหุ้นส่วนน้อย ตามแต่ประเภทของอุตสาหกรรมและสถานการณ์ มีเพียงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางอาหารแห่งชาติและใช้ทรัพยากรภายในประเทศที่ยังคงต้องมีผู้ถือหุ้นในประเทศ ส่วนอุตสาหกรรมสำหรับตลาดภายในประเทศที่ไม่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางอาหารแห่งชาติและอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกที่ต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ 100%

บรูไนให้ความสำคัญกับการสร้างเสถียรภาพของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น ทุกพื้นที่ต้องปราศจากมลพิษและมีความสมดุลทางนิเวศน์ เนื่องจากรัฐบาลยึดหลักปรัชญาการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนั้น อุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดมลพิษทุกประเภทจะถูกห้าม และเกณฑ์ประการหนึ่งในการคัดเลือกอุตสาหกรรม คือ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

นโยบายการค้าและการลงทุน

ภายใต้รัฐธรรมนูญของบรูไน (1984) เมื่อสุดอำนาจได้ให้สัตยาบันความตกลงระหว่างประเทศ ทุกความตกลง รวมถึงความตกลง WTO แล้ว จะต้องนำไปบรรจุไว้กฎหมายแห่งชาติ เพื่อให้มีผล บังคับใช้ภายในประเทศ แต่จนถึงปัจจุบัน นอกจากกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญา รัฐบาลบรูไน ยังไม่มีดำเนินการด้านกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของ WTO ซึ่งการดำเนินการตามข้อ ผูกพันของ WTO จะทำในลักษณะ “good faith” หรือ “best efforts”

กระทรวงอุตสาหกรรมและทรัพยากรพื้นฐานของบรูไนมีหน้าที่จัดทำและดำเนินการนโยบาย การค้า โดยมีกระทรวงที่เกี่ยวข้องร่วมด้วย อาทิ กระทรวงการคลัง และมีการหารือกับภาคเอกชนเป็น ครั้งคราว แต่ยังไม่เห็นหน่วยงานอิสระที่ทำหน้าประเมินนโยบายของรัฐบาล เนื่องจากยังขาดข้อมูลใน หลายสาขาที่สำคัญ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการจัดทำและการประเมินนโยบายและมาตรการทางการค้า และที่เกี่ยวข้องกับการค้า

บรูไนให้ความสำคัญกับการลงทุนจากต่างประเทศซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และเทคโนโลยีของประเทศ รัฐบาลจึงอนุญาตการลงทุนจากต่างประเทศเกือบทุกสาขา รวมถึงการ อนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นได้ 100% ในทุกสาขา ยกเว้น อุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรภายในประเทศ และที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางอาหารแห่งชาติ ซึ่งยังต้องมีผู้ถือหุ้นภายในประเทศ โดยต้องมียอด 30% ในสาขาการเกษตร ประมง และการแปรรูปอาหาร อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีคำนิยามที่ชัดเจน ว่าสาขาใดที่จะต้องมีการถือหุ้นภายในประเทศ ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของทางการ

เพื่อส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ รัฐบาลได้ให้สิทธิพิเศษทางภาษี เช่น ภายใต้โครงการผู้ บุกเบิก (The Pioneer Status Programme) บริษัทจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยปกติ 30% สำหรับบริษัทที่ไม่ได้ทำธุรกิจน้ำมัน เป็นเวลาถึง 8 ปี และได้รับยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์ที่ใช้ในโรงงาน

5. มาตรการด้านภาษี

อัตราภาษี MFN ที่เก็บจริงของบรูไนค่อนข้างต่ำ เฉลี่ยที่ 3.1% ในปี 2543 โดยสินค้าเกษตร เป็น 0% และสินค้าที่ไม่ใช่สินค้าเกษตร 3.6% แต่ในสินค้าประเภทยานยนต์ ยังมีอัตราภาษีสูงถึง 200% บรูไนผูกพันภาษีภายใต้ WTO ประมาณ 95% ของพิกัดภาษีทั้งหมด อัตราภาษีผูกพันเฉลี่ยอยู่ที่ 24.8% ทำให้มีช่องว่างระหว่างอัตราภาษีที่เก็บจริงกับอัตราภาษีผูกพัน ซึ่งทำให้เกิดความไม่ แน่นนอนแก่ผู้ประกอบการเนื่องจากทางการมีโอกาสพิจารณาขึ้นอัตราภาษีที่เก็บจริงได้โดยไม่เกิน อัตราที่ผูกพันไว้ ซึ่งบรูไนไม่เคยใช้มาตรการดังกล่าว แม้ว่าจะเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในเอเชีย

สินค้าที่มีอัตราภาษีสูง ได้แก่ สินค้าประเภทไม้และเฟอร์นิเจอร์ ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากโลหะ เครื่องจักร เคมีภัณฑ์ โดยภาษีในสินค้าที่ยังไม่ได้แปรรูปจะสูงกว่าสินค้าที่สำเร็จรูปแล้ว

ในฐานะที่บรูไนเป็นประเทศสมาชิกอาเซียน บรูไนได้ลดภาษีสินค้าที่อยู่ในบัญชีลดภาษีภายใต้ CEPT Scheme ลงเหลือ 0-5% ภายในปี 2545 โดยมีอัตราภาษี CEPT เฉลี่ยอยู่ที่ 1.6% สินค้าที่บรูไนไม่นำมาอยู่ในบัญชีลดภาษี ได้แก่ ชา กาแฟ ยาสูบ และแอลกอฮอล์ ซึ่งมีอัตราภาษีพิเศษ และยานยนต์ ซึ่งมีอัตราภาษีเท่ากับ 21% ในปี 2545 ส่วนอัตราภาษี CEPT สำหรับสินค้า IT ยังสูงกว่าอัตราภาษี MFN เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนในสาขา IT ซึ่งในกรณีนี้ จะใช้อัตราภาษี MFN ที่ต่ำกว่า

6. มาตรการที่มีใช้ภาษี

ในขณะที่มาตรการด้านภาษีของบรูไนค่อนข้างต่ำ แต่สินค้าหลายรายการยังมีข้อจำกัดเรื่อง การนำเข้าและส่งออก เช่น การห้าม การจำกัด และการขอใบอนุญาต

การห้ามนำเข้า

บรูไนห้ามนำเข้าฝิ่น ปรอท วัคซีนจากไต้หวัน อาวุธ และกระสุน ด้วยเหตุผลสุขภาพและศีลธรรม

การจำกัดการนำเข้า

มีการจำกัดการนำเข้าข้าว น้ำตาล และเกลือ เพื่อรักษาระดับอุปทานข้าว นอกจากนี้ การนำเข้าข้าวยังมีลักษณะผูกขาด โดยส่วนใหญ่จะซื้อจากไทย โดยผ่าน The Department of Information Technology and State Stores ภายใต้กระทรวงการคลัง โดยสัญญาซื้อขายแบบ G-to-G สินค้าอื่นที่มีการจำกัดการนำเข้า ได้แก่ เนื้อวัว เป็ด ไก่ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (ด้วยเหตุผลทางศาสนา) พืชและสัตว์มีชีวิต ไม้แปรรูป และยานพาหนะที่ใช้แล้วอย่างต่ำ 5 ปี (ด้วยเหตุผลด้านความปลอดภัย) นอกจากนี้ ไซท์ที่นำเข้าต้องมีการแสดงใบเพื่อแยกความแตกต่างจากไซท์ที่ได้จากในประเทศ เพื่อป้องกันการลักลอบนำเข้าไซท์ที่ไม่ได้ตามมาตรฐานสุขอนามัยและเพื่อให้แน่ใจว่าไซท์ที่นำเข้าทั้งหมดได้มาตรฐานสุขอนามัย สำหรับการห้ามนำเข้าชั่วคราวของซีเมนต์ และวัสดุที่ใช้ทำหลังคา มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องผู้ผลิตภายในประเทศ

การขอใบอนุญาตนำเข้า

สินค้าที่ต้องขอใบอนุญาตก่อนนำเข้า ได้แก่ อุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม เครื่องมือแพทย์ เคมีภัณฑ์ พืชและสัตว์มีชีวิต

โควตาการนำเข้า

ถึงแม้บรูไนจะไม่มีโควตาการนำเข้าสินค้า แต่การนำเข้าสินค้าประเภทเนื้อสัตว์ เป็ดและไก่ ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแล โดยมีการกำหนดเพดานนำเข้าทุกปี เพื่อหลีกเลี่ยงภาวะสินค้าล้นตลาด

มาตรฐานสินค้า

ปัจจุบัน บรูไนยังไม่มีมาตรฐานบังคับ แต่มีมาตรฐานสมัครใจ 27 มาตรฐาน ที่เกี่ยวข้องกับ การก่อสร้าง นอกจากนี้ ยังไม่มีองค์กรแห่งชาติที่จัดทำมาตรฐาน หน่วยงานหลักด้านมาตรฐานและการประเมินความสอดคล้อง คือ สำนักวิจัยและวางแผนการก่อสร้าง กระทรวงการพัฒนา

การจำกัดการส่งออก

สินค้าที่มีข้อจำกัดการส่งออก ได้แก่ ไม้ซุง ปาล์มน้ำมัน ข้าว และน้ำตาล ซึ่งการจำกัดส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อความมั่นคงของอุปทานภายในประเทศ นอกจากนี้ ไม้ซุงยังมีข้อจำกัดการส่งออกด้วยเหตุผลทางด้านสิ่งแวดล้อม

มาตรการอื่นที่กระทบการค้า

บรูไนมีนโยบายอุตสาหกรรมซึ่งใช้เพื่อพัฒนาสาขาที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะสาขาบริการ มาตรการที่สำคัญได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาแห่งชาติ 5 ปี ซึ่งได้จัดสรรทรัพยากรในด้านต่างๆ เช่น การส่งเสริมการลงทุนในสาขาเป้าหมาย โดยการให้สิทธิพิเศษทางภาษีและที่มิใช่ภาษี และการลงทุนในธุรกิจสาขาที่มีความสำคัญของรัฐบาลโดยผ่านบริษัทผู้ถือหุ้น (Holding Company) คือ Semaun Holdings ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรมและทรัพยากรพื้นฐาน โดยส่วนใหญ่เป็นการลงทุนร่วมกับต่างชาติในภาคการผลิต รวมถึงปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ

เครื่องมือสำคัญที่รัฐบาลใช้เพื่อดึงดูดการลงทุน คือ ภาษีและสิ่งจูงใจอื่นๆ เช่น การได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี สำหรับบริษัทที่ลงทุนในกิจกรรมต่างๆ ภายใต้ Pioneer Status Programme การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยได้จัดตั้งกองทุน Working Capital Credit Fund มูลค่า 200 ล้านเหรียญบรูไน เมื่อเดือนมกราคม 2544 โดยเน้นกิจกรรมในสาขาการก่อสร้าง การท่องเที่ยว และเทคโนโลยีสารสนเทศ

The Brunei Investment Agency (BIA) เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาอุตสาหกรรม

7. ปัญหาและอุปสรรคทางการค้าของไทย

7.1 ขั้นตอนและกระบวนการสั่งซื้อและขนส่งสินค้าของบรูไนมีความลำบาก โดยเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่ที่มีชาวสิงคโปร์ร่วมลงทุนอยู่ด้วย การนำเข้ามักจะขึ้นอยู่กับนักธุรกิจสิงคโปร์ ซึ่งจะต้องมีการขนส่งผ่านทางสิงคโปร์ก่อน

7.2 การขนส่งสินค้าทางเรือเป็นอุปสรรคมาก เนื่องจากเรือที่บรรทุกสินค้าไปบรูไนมีสินค้าเฉพาะเที่ยวขาไป แต่ไม่มีสินค้าในเที่ยวขากลับ ประกอบกับประเภทของเรือที่ใช้บรรทุกสินค้าในการส่งออกและนำเข้ามีความแตกต่างกัน โดยสินค้าที่ไทยนำเข้าจากบรูไนส่วนใหญ่จะเป็นน้ำมันดิบ ซึ่งต้องใช้เรือในการขนส่งน้ำมันโดยเฉพาะ นอกจากนั้น สินค้าต่างๆ ที่ไทยส่งออกไปยังบรูไนมีจำนวนไม่มาก ทำให้การขนส่งส่วนใหญ่ต้องผ่านการขนถ่ายสินค้าที่สิงคโปร์ก่อน เป็นเหตุให้เสียเวลาและ

ค่าใช้จ่ายสูง มีเพียงแต่เรือที่บรรทุกข้าวไปส่งมอบให้บรูไนเท่านั้น ที่สามารถขนส่งไปยังบรูไนได้ โดยตรงแต่ปีหนึ่งก็มีเพียงไม่กี่ครั้งและไม่มีความแน่นอน

7.3 บรูไนมีข้อบังคับในการนำเข้าสินค้าประเภทอาหารที่เคร่งครัดมาก ซึ่งจะต้องเป็นอาหารฮาลาลเท่านั้น โดยเฉพาะเนื้อสัตว์ ได้แก่ เนื้อโค กระบือ แพะ แกะ และไก่ ซึ่งเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่รับผิดชอบของบรูไน คือ กระทรวงศาสนา (Ministry of Religious Affairs) และกรมเกษตร กระทรวงอุตสาหกรรม (Ministry of Industry and Primary Resources) จะต้องไปตรวจโรงงาน เพื่อตรวจสอบกรรมวิธีการผลิต การเก็บรักษา ฯลฯ เมื่อผ่านการตรวจสอบและได้รับการรับรองแล้ว จึงจะสามารถส่งสินค้าไปจำหน่ายในบรูไนได้ ซึ่งขั้นตอนเหล่านี้ทำให้เกิดความล่าช้าและไม่คล่องตัวในการนำเข้าสินค้าอาหารไปยังบรูไน

7.4 จากปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจภายในประเทศของบรูไน ส่งผลให้ธุรกิจการก่อสร้างในบรูไนลดลงประมาณร้อยละ 70 ทำให้การนำเข้าสินค้าประเภทวัสดุก่อสร้างลดลงมาก ซึ่งผลจากการที่บริษัทก่อสร้างในบรูไนต้องปิดกิจการลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการล้มละลายของบริษัทก่อสร้างรายใหญ่ที่สุดคือ บริษัท AMEDEO ทำให้ต้องส่งคนงานกลับไปเป็นจำนวนมากส่งผลกระทบต่อ การนำเข้าสินค้าเครื่องอุปโภค-บริโภคต่าง ๆ ในบรูไนลดลงด้วย

8. ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยและบรูไน

8.1 ความร่วมมือภาครัฐ

8.1.1 คณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีระหว่างไทยกับบรูไน (Joint Commission for Bilateral Cooperation Between Thailand and Brunei Darussalam) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2542 เพื่อเป็นเวทีสำหรับการหารือถึงสู่ทางความเป็นไปได้ในการขยายความร่วมมือ รวมถึงการแก้ไขปัญหาอุปสรรค ข้อขัดแย้งซึ่งอาจเกิดขึ้น

คณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีฯ ได้จัดประชุมครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 30 - 31 มีนาคม 2546 โดยมีดร. สุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย และเจ้าชาย Mohamed Bolkiah รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศบรูไน ทรงเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนบรูไนดารุสซาลาม ที่ประชุมเห็นพ้องให้มีการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันในสาขาต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมการค้าการลงทุน ความร่วมมือด้านแรงงาน วิชาการ ท่องเที่ยว วัฒนธรรม และข้อมูลข่าวสาร นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังได้หารือเกี่ยวกับสินค้าอาหารฮาลาล อุตสาหกรรม เหล็ก การประมง และการจัดตั้งธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย โดยบรูไนจะจัดส่งคณะทำงานมายังประเทศไทย เพื่อสำรวจความเป็นไปได้ในการลงทุนร่วมในอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล และแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความเชี่ยวชาญของบรูไนที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดตั้งธนาคารอิสลามในประเทศไทย

8.1.2 ความร่วมมือด้านการลงทุน ไทยและบรูไนได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจ 3 ฉบับ ในวันที่ 27 สิงหาคม 2545 ระหว่างการเสด็จเยือนไทยอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ระหว่างวันที่ 26 - 28 สิงหาคม 2545 ได้แก่

- Memorandum of Understanding between the Brunei Investment Agency and the Government Pension Fund of Thailand
- Memorandum of Understanding between the Government of His Majesty the Sultan and Yang di-Pertuan of Brunei Darussalam and Chia Meng Group
- Memorandum of Understanding between the Brunei Investment Agency and the Biz Dimension Co. Ltd.

สืบเนื่องจาก MoU ระหว่าง Brunei Investment Agency (BIA) และ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ทั้งสองฝ่ายได้ร่วมลงนามในสัญญาจัดตั้งกองทุนร่วมลงทุน (Matching Fund) ในชื่อ กองทุนไทยทวีทุน (Thailand Prosperity Fund – TPF) เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2546 โดยมีวงเงิน 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และสามารถเพิ่มวงเงินได้ไม่เกิน 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ กบข. และ BIA ได้ลงทุนในสัดส่วนร้อยละ 33 : 67 ของวงเงินทั้งหมด โดยมีเงินลงทุนประมาณ 66 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และ 134 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ

กองทุนทวีไทยมีระยะเวลาลงทุน 8 ปี และต่ออายุได้อีก 2 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อลงทุนทั้งในและนอกตลาดหลักทรัพย์ โดยเฉพาะหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาด และหลักทรัพย์ที่เสนอขายแบบเฉพาะเจาะจง (Private Placement) โดยกองทุนได้แต่งตั้งบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ING (ประเทศไทย) ให้เป็นผู้จัดการกองทุน

นอกจากนี้ BIA และ กบข. ยังได้ร่วมลงทุน (Joint Venture) จัดตั้งบริษัท Thai Prosperity Advisory Company Limited (TPA) เพื่อเป็นบริษัทที่ปรึกษาทางเทคนิคให้กับกองทุนไทยทวีทุน โดย กบข. และ BIA มีสัดส่วนการลงทุนร้อยละ 59 : 41 ตามลำดับ ทั้งนี้ กองทุนไทยทวีไทยได้เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2546 และได้ร่วมทุนกับธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย² โดยถือหุ้นร้อยละ 15 เป็นเงินประมาณ 2.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (และธนาคารอิสลามแห่งบรูไน หรือ Islamic Bank of Brunei Berhad : IBB ถือหุ้นอีกร้อยละ 15) และร่วมทุนกับบริษัท ควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เป็นเงินประมาณ 19 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รวมมูลค่าการลงทุนของกองทุน 21.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปัจจุบัน กองทุนอยู่ระหว่างจัดหาบริษัทอื่นๆ เพื่อเข้าลงทุนเพิ่มเติม

8.1.3 ความร่วมมือด้านข้อมูลข่าวสาร ในระหว่างการเยือนบรูไนอย่างเป็นทางการของ นายกรัฐมนตรีไทย เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2544 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทยและบรูไน ได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีด้านสารสนเทศ และการกระจายเสียงและภาพระหว่างไทย-บรูไน (Memorandum of Understanding between the Government of His Majesty

² ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย มีแนวคิดในการจัดตั้งมาจากการที่รัฐบาลไทยได้ลงนามในโครงการร่วมพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่ายระหว่าง อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย (IMT-GT) เพื่อเป็นช่องทางทางการเงินสำหรับชาวไทยมุสลิมในพื้นที่ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2545 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง มีสำนักงานใหญ่ที่คลองตัน และเปิดบริการสาขาคลองตันขึ้นเป็นสาขาแรก เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2546 หลังจากนั้นเปิดให้บริการ อีก 5 สาขา ในปีเดียวกัน คือ สาขาทุ่งครุ สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส ปี 2547 เปิดให้บริการ 2 สาขา คือ สาขาหาดใหญ่ และสาทร ในปี 2548 ได้เปิดสาขากระบี่ เป็นสาขาล่าสุด รวมทั้งสิ้น 9 สาขา

the Sultan and Yang Di-Pertuan of Brunei Darussalam and the Government of the Kingdom of Thailand on Cooperation in the Field of Information and Broadcasting) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนรายการวิทยุ โทรทัศน์และสิ่งพิมพ์ที่มีสาระ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอันจะส่งผลให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ โดยได้มีการประชุมคณะกรรมการร่วมด้านเทคนิคไทย-บรูไน (Joint Technical Committee on Information and Broadcasting) ไปแล้ว 2 ครั้ง ครั้งล่าสุดระหว่างวันที่ 7 – 9 สิงหาคม 2546 ณ กรุงเทพมหานคร เสรี เบกาวัน

8.2 ความร่วมมือภาคเอกชน

8.2.1 ภาคเอกชนของทั้งสองฝ่ายจะหารือเกี่ยวกับการจัดตั้งสถานักธุรกิจไทย-บรูไน และสถานักธุรกิจบรูไน-ไทย เพื่อเป็นช่องทางในการประสานงานต่างๆ

8.3 สภาวะการค้าไทยกับบรูไน

การค้าไทย – บรูไน

ในปี 2550 การค้าระหว่างไทยกับบรูไนมีมูลค่ารวม มีมูลค่ารวม 202.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปีที่ผ่านมา 8.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือร้อยละ -3.88 โดยไทยส่งออกไปบรูไนคิดเป็นมูลค่า 91.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.32 และนำเข้าจากบรูไนคิดเป็นมูลค่า 111.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 13.06 โดยไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้า 20.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออกจากไทยที่สำคัญ ได้แก่ รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ ข้าว สายไฟฟ้าสายเคเบิล หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ ปูนซิเมนต์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ น้ำตาลทราย เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นต้น

สินค้านำเข้าไทยที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันดิบ สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ สินแร่โลหะและผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ ด้ายและเส้นใย วัสดุทำจากยาง อลูมิเนียมพิเศษ สบู่ ผงซักฟอกและเครื่องสำอาง เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เป็นต้น

มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปี	ปริมาณการค้ารวม			ส่งออก		นำเข้า		ดุลการค้า
	มูลค่า	สัดส่วน	%Δ	มูลค่า	%Δ	มูลค่า	%Δ	
2543	532.0	0.4	181.18	40.3	-4.28	491.7	234.26	-451.4
2544	423.6	0.3	-20.38	37.6	-6.7	386.0	-21.5	-348.4
2545	490.0	0.37	15.68	39.9	6.12	450.1	16.61	-410.2
2546	361.8	0.23	-26.16	42.0	5.26	319.9	-28.93	-277.9
2547	448.8	0.23	24.05	56.6	34.76	392.2	22.6	-335.6
2548	272.8	0.12	-38.64	68.5	21.02	204.3	-47.35	-135.9
2549	210.2	0.09	-22.95	82.4	20.29	127.8	-37.44	-45.4

2550	202.1	0.07	-3.88	91.1	10.32	111.1	-13.06	-0.16
------	-------	------	-------	------	-------	-------	--------	-------

หมายเหตุ: สัดส่วน = การค้าสองฝ่ายต่อการค้ารวมของไทยทั้งหมด, % Δ = % การเปลี่ยนแปลง

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

การส่งสินค้าออกไปบรูไน

รายการ	มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐ				อัตราการขยายตัว: ร้อยละ				สัดส่วน: ร้อยละ			
	2547	2548	2549	2550	2547	2548	2549	2550	2547	2548	2549	2550
1. รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	18.4	19.4	22.1	26.7	102.2	5.43	13.92	20.6	32.51	28.32	26.82	29.33
2. ข้าว	16.1	16.4	19.9	21.8	56.31	1.86	21.34	9.29	28.45	23.94	24.15	23.88
3. สายไฟฟ้า สายเคเบิล	0.7	0.2	3.4	3.9	-36.36	-71.43	1600.0	15.01	1.24	0.29	4.13	4.27
4. หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ	0.5	0.8	2.9	2.5	25.0	60.0	262.5	-13.33	0.88	1.17	3.52	2.72
5. ปูนซีเมนต์	0.4	1.8	2.8	2.2	-78.95	350.0	55.56	-21.02	0.71	2.63	3.40	2.47
6. เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	0.1	2.7	2.0	1.2	-50.0	2600.0	-25.93	-43.05	0.18	3.94	2.43	1.27
7. น้ำตาลทราย	1.8	1.8	2.0	2.1	350.0	0.0	11.11	5.03	3.18	2.63	2.43	2.33
8. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	0.4	2.4	1.8	1.3	-55.56	500.0	-25.0	-31.26	0.71	3.50	2.18	1.38
9. เสื้อผ้าสำเร็จรูป	1.6	2.3	1.6	1.6	45.45	43.75	-30.43	1.02	2.83	3.36	1.94	1.79
10. ผลิตภัณฑ์เซรามิก	1.5	1.5	1.3	1.8	-6.25	0.0	-13.33	37.49	2.65	2.19	1.58	2.01
รวม 10 รายการ	41.5	49.3	59.8	65.1	53.7	18.8	21.7	-3.04	73.32	71.97	72.82	71.45
อื่นๆ	15.1	19.2	22.6	26.0	0.67	27.15	16.67	7.28	26.68	28.03	27.18	28.55
มูลค่ารวม	56.6	68.5	82.4	91.1	34.76	21.02	20.29	10.32	100.0	100.0	100.0	100.0

หมายเหตุ: % Δ = % การเปลี่ยนแปลง

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

การนำเข้าสินค้าจากบรูไน

รายการ	มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐ				อัตราการขยายตัว: ร้อยละ				สัดส่วน: ร้อยละ			
	2547	2548	2549	2550	2547	2548	2549	2550	2547	2548	2549	2550
1. น้ำมันดิบ	381.6	203.6	126.9	110.1	19.36	-46.65	-37.67	-13.25	98.35	99.66	99.30	99.12
2. สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์	0.4	0.4	0.2	0.3	33.33	0.0	-50.0	16.75	0.10	0.20	0.16	
3. สินแร่โลหะ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	0.2	0.1	0.2	0.5	-	-50.0	100.0	173.96	0.05	0.05	0.16	0.44
4. เครื่องมือ เครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์	0.2	0.0	0.1	-	100.0	-100.0	-	-97.21	0.05	0.00	0.08	-
5. ด้ายและเส้นใย	0.5	0.0	0.1	-	-	-100.0	-	-	0.13	0.00	0.08	-
6. วัสดุทำจากยาง	0.0	0.0	0.1	0.1	-	-	-	28.26	0.00	0.00	0.08	0.09
7. ธุรกรรมพิเศษ	0.0	0.1	0.0	-	-	-	-100.0	16.14	0.00	0.10	0.00	0.04
8. สบู่ ผงซักฟอกและเครื่องสำอาง	0.0	0.0	0.0	-	-	-	-	-	0.00	0.00	0.00	-
9. เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	0.0	0.0	0.0	-	-	-	-	-88.19	0.00	0.00	0.00	-
10. เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	0.0	0.0	0.0	-	-	-	-100.0	300.00	0.00	0.05	0.00	0.03
รวม 10 รายการ	382.9	204.2	127.6	111.0	19.61	-46.66	-37.49	-12.96	98.71	100.0	99.92	99.98
อื่นๆ	5.1	0.1	0.2	0.0	733.33	-100.0	-	-89.63	1.29	0.00	0.08	0.02
มูลค่ารวม	388.0	204.3	127.8	111.1	20.95	-47.35	-37.44	-13.06	100.0	100.0	100.0	100.0

หมายเหตุ: % Δ = % การเปลี่ยนแปลง

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

สำนักอาเขียน
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
มีนาคม 2551